

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BAİBÜEDF)

Bolu Abant İzzet Baysal University
Journal of Faculty of Education

2025, 25(4), 2201 – 2220. DOI: 10.17240/aibuefd.2025..-1676738

Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmalarında Bibliyometrik Eğilimler (2005-2024)*

Bibliometric Trends in Social Studies Education Research in Türkiye (2005-2024)

Saim TURAN¹ , Emine KARASU AVCI²

Geliş Tarihi (Received): 15.04.2025

Kabul Tarihi (Accepted): 13.10.2025

Yayın Tarihi (Published): 15.12.2025

Öz: Bu araştırmanın amacı, Türkiye kaynaklı ve WoS dizininde indekslenen dergilerde yayımlanan sosyal bilgiler eğitimi alanındaki çalışmaların, betimsel ve bibliyometrik analizlerle ortaya konulmasıdır. Atıf analizi, anahtar kelime analizi ve ortak yazar analizi gibi bibliyometrik yöntemlerin kullanıldığı çalışmada veri kaynağı olarak WoS veri tabanı kullanılmıştır. WoS veri tabanından “social studies” ve “sosyal bilgiler” anahtar kelimeleri ile aranarak bulunan 441 makale araştırma kapsamında incelenmiştir. Verilerin analizinde VOSviewer programı kullanılmıştır. Sonuçlara göre, 2005'ten 2024'e kadar olan yayın eğilimleri, araştırma faaliyetlerinde genel bir artış gözlenmekte olup, 2013 ve 2021 yıllarında belirgin zirveler kaydedilmiştir. En popüler dergiler, Türkiye kaynaklı olan “Eğitim ve Bilim”, “Eurasian Journal of Educational Research” ve “Educational Sciences: Theory & Practice” dergileridir. Sosyal bilgiler eğitimi alanında en üretken yazarların makale ve atıf sayıları incelendiğinde, öğretim programları, öğretmen yetiştirme, oyun temelli eğitim, karakter eğitimi, küresel vatandaşlık, beceri, kavram eğitimi gibi çalışma alanlarında çalışan yazarların üretkenlik açısından öne çıktığı görülmektedir. Kurumlar bazında üretkenlik açısından Anadolu Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi hem atıf hem de makale sayısı sıralamaları açısından önde yer almaktadır. Anahtar kelime analizi sonucunda en fazla kullanılan anahtar kelimelerin sosyal bilgiler eğitimi, öğretmen, nitel araştırma, içerik analizi, başarı, tutum, vatandaşlık, motivasyon, yapılandırmacılık ve öğretmen eğitimi olduğu gözlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik analiz, Sosyal bilgiler, Atıf analizi, Ortak yazar analizi, Anahtar kelime analizi.

&

Abstract: The aim of this research is to reveal the studies in the field of social studies education published in journals indexed in the WOS index and originating from Turkey, through descriptive and bibliometric analyses. The study used bibliometric methods such as citation analysis, keyword analysis and co-author analysis, and used the WoS database as the data source. 441 articles found by searching the keywords “social studies” from the WoS database were examined within the scope of the research. The VOSviewer program was used in the analysis of the data. According to the results, the publication trends from 2005 to 2024 show a general increase in research activities, with significant peaks recorded in 2013 and 2021. The most popular journals are “Education and Science”, “Eurasian Journal of Educational Research” and “Educational Sciences: Theory & Practice” originating from Turkey. In terms of productivity on an institutional basis, Anadolu University, Gazi University, and Marmara University are at the forefront in terms of both citation and article numbers. As a result of the keyword analysis, it is observed that the most used keywords are social studies education, teacher, qualitative research, content analysis, success, attitude, citizenship, motivation, constructivism, and teacher education.

Keywords: Bibliometric analysis, Social studies, Citation analysis, Co-author analysis, Keyword analysis.

Atıf/Cite as: Turan, S. & Karasu Avcı, E. (2025). Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitimi araştırmalarında bibliyometrik eğilimler (2005-2024). *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(4), 2201-2220, DOI: 10.17240/aibuefd.2025..-1676738

İntihal-Plagiarism/Etik-Ethic: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and it has been confirmed that it is plagiarism-free and complies with research and publication ethics. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aibuefd>

Copyright © Published by Bolu Abant İzzet Baysal University– Bolu

¹ Arş. Gör. Dr. Saim Turan, Akdeniz Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Bölümü, sturan@akdeniz.edu.tr, 0000-0003-0298-8609

² Sorumlu Yazar: Doç. Dr. Emine Karasu Avcı, Kastamonu Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Bölümü, eavci@kastamonu.edu.tr, 0000-0002-3135-2557

1. GİRİŞ

Bilim ve teknolojinin getirdiği yeniliklerle hızla değişen dünyada, daha önce görülmemiş bir küresel düzene tanık oluyoruz. Teknolojik ilerlemeler ile coğrafi ve beşerî faktörler, toplumları artık dünyanın dört bir yanından gelen, farklı geçmişlere, kültürlere ve deneyimlere sahip insanlardan oluşan bir yapı haline getirmiştir. Bu durum, bireylerin hem kendi toplumlarında hem de diğer toplumlarda ortaya çıkan yerel, bölgesel ve küresel sorunları çözmeye yetisi geliştirmesi, hem de bu yeni düzende var olabilmek için gerekli bilgi, beceri, değer ve yeteneklerle donatılmasının önemini giderek artırmaktadır.

Okullarda öğrencilere sunulan sosyal bilgiler eğitimi, toplumu şekillendiren sosyal, politik ve ekonomik dinamikleri anlamalarına yardımcı olmayı amaçlayan çok disiplinli bir çalışma alanıdır (National Council for Social Studies, [NCSS], 2010). Bu kapsamda ders; tarih, coğrafya, ekonomi, siyaset bilimi, hukuk, psikoloji, sosyoloji, arkeoloji ve antropoloji gibi geniş bir konu alanı ve disiplin yelpazesinden meydana gelir. Sosyal bilgiler eğitiminin temel hedefi, öğrencileri demokratik bir toplumda aktif ve katılımcı vatandaşlar olarak yetiştirmektir (Parker, 2014). Bu hedefe ulaşmak için sosyal bilgiler, öğrencilerin çağımızın karmaşık sosyal, politik ve ekonomik sorunlarını anlamaları ve bu alanlarda etkili olabilmeleri için gerekli bilgi, beceri ve değerleri kazanmalarını sağlar. Sosyal bilgiler eğitimi sayesinde, öğrenciler hem kendi kültürlerini ve tarihlerini hem de diğer toplumların kültürlerini öğrenerek, içinde yaşadıkları dünya hakkında daha geniş bir perspektif geliştirebilirler (Karasu Avcı & İbret, 2018).

İçerdiği konu ve kazanımların disiplinlerarası yapısından dolayı öğretmen yetiştirme, öğretmen adayları, mesleki gelişim, öğrenci başarısı, öğretim yöntem ve teknikleri, teknoloji entegrasyonu, vatandaşlık, bilim ve teknoloji, program geliştirme ve müfredat çalışmaları, ölçme ve değerlendirme, değer ve beceri eğitimi, etkinliklerle sosyal bilgiler eğitimi gibi konular sosyal bilgiler eğitimi literatüründe giderek daha fazla yer almaktadır (Geçit & Kartal, 2010). Farklı alanlarda yapılan bu çalışmaların amaçları, türleri, kapsamaları, uluslararası literatüre katkıları gibi konuların değerlendirilmesi bu alandaki çalışmaların eğilimlerini görmek için önemlidir. Değerlendirilmenin yapılabilmesi için de ilgili araştırmalarda sıklıkla kullanılan anahtar kavramların ve kaynakların bibliyometrik olarak incelenmesi gerekmektedir.

Bibliyometrik yöntem doğası gereği niceliksel; ancak niteliksel özelliklerin açıklanmasında da kullanılabilir. Sınırlı bir inceleme alanına sahip bireysel değerlendirme ile karşılaştırıldığında, sınırsız sayıda yayının genel eğilimleri, araştırmaların ve araştırmacıların birbirleriyle bağlantılarını bibliyografik veriler aracılığıyla tanımlamayı amaçlamaktadır (Wallin, 2005). Bu yöntem, özellikle sosyal ve beşerî bilim disiplinlerinde kullanılmaktadır (Nederhof & Zwaan, 1991). Bibliyometrik yöntemlerle yapılan çalışmalar, Türkiye’de farklı alanlarda bilimsel yayınların analizlerini yapmak, çalışmalar ve araştırmacılar arasındaki bağlantıları incelemek ve belirli bir konu veya alandaki genel eğilimleri tespit etmek gibi amaçlarla tercih edilen yöntemlerden birisi haline gelmiştir (Balıkcı & Karataş, 2024; Çiftçi vd., 2016; Çelik vd., 2023; Danışman vd., 2016; Demir & Çelik, 2020; Güneş vd., 2023; Gülmez vd., 2020; Gümüş vd., 2024; Kanbur, 2023; Karadağ vd., 2017; Palaz, 2021; Poçan, 2023; Seyran & Gürhan, 2021; Şeref & Karagöz, 2019; Yanar & Avcı, 2023; Yılmaz & Açar, 2023; Yücel & Kuzu, 2023).

1.1. Araştırmanın amacı

Araştırma kapsamında aşağıdaki soruların cevaplanması amaçlanmaktadır:

- 1- Türkiye’de üretilmiş ve WoS’un ana dizinlerinde indekslenen dergilerde yayınlanan sosyal bilgiler eğitimi makalelerinin yıllık yayın dağılımı ve dergi isimleri nelerdir?
- 2- İlgili makalelerde yazarların ve yazarların çalıştığı kurumların atıf sıralamaları nasıldır?
- 3- İlgili makalelerin yazarlarının çalıştığı kurumlar arasındaki iş birliği ağı nasıldır?
- 4- En çok atıf yapılan araştırmacılar ve işbirlikçileri arasındaki ortak atıf ağı nasıldır?
- 5- İlgili makalelerde en sık kullanılan anahtar kelimeler nelerdir ve bu anahtar kelimeler arasındaki ortak atıf ağı nasıldır?

1.2. Araştırmanın önemi

Türkiye'deki bibliyometrik çalışmalar incelendiğinde eğitim alanında yapılan çalışmaların genel olarak eğitim yönetimi, alan bilgisi, eğitim bilimleri, eğitim teknolojileri, dijital eğitim, Türkçe eğitimi, fen eğitimi, global vatandaşlık, üstün yetenekli öğrenciler, göçmenler ve öğretmen eğitimi gibi konularda yoğunlaştığı (Balıkçı & Karataş, 2024; Çelik vd., 2023; Çoban, 2022; Demir & Çelik, 2020; Er Türküresin, 2022; Güneş vd., 2023; Gülmez vd., 2020; İri & Ünal, 2024; Karaca & Karaca, 2021; Karadağ vd., 2017; Mertkan vd., 2017; Palaz, 2021; Poçan, 2023; Seyran & Gürhan, 2021; Şeref & Karagöz, 2019; Yalçın & Yayla, 2016; Yanar & Avşar, 2023; Yılmaz, 2021; Yücel & Kuzu, 2023) görülmektedir. Sosyal bilgiler eğitimi alanı ile ilgili araştırmalara bakıldığında ise çalışmaların alanın genel görünümünü ve içeriğini ortaya koyan sınırlı sayıda sistematik derleme çalışması olduğu, Türkiye'de sosyal bilgiler eğitimi alanında yapılan bibliyometrik analiz çalışmalarının genel olarak tezlere ve ulusal çalışmalara odaklandığı ve çoğunlukla meta-analiz ya da betimsel içerik analizi ile sınırlı olduğu (Akaydın & Kaya, 2015; Altay, 2020; Canbulat vd., Geçit & Kartal, 2010; Sever, 2021; Şahin vd., 2011; Tarman vd., 2010) görülmektedir. Ülkemiz özelinde, uluslararası dergilerde yayımlanan sosyal bilgiler eğitimi araştırmalarının incelenmesine yönelik bir çalışmaya rastlanılmamaktadır.

Bu çalışma, Türkiye kaynaklı sosyal bilgiler eğitimi araştırmalarının 2005-2024 yılları arasındaki gelişimini bibliyometrik yöntemlerle inceleyerek alan yazına kapsamlı bir katkı sunmayı amaçlamaktadır. Bibliyometrik analizler; araştırmaların etki düzeyini, yazar üretkenliğini, atıf gücünü ve kavramsal ilişkileri ortaya koyması bakımından literatürde önemli bir yer tutmaktadır. Bu bağlamda, çalışmanın sosyal bilgiler eğitimi alanındaki literatürü hem zamansal hem de tematik olarak değerlendirmesi, uluslararası indekslerde (WoS: SSCI, SCI-Expanded, AHCI) yer alan Türkiye merkezli yayınları görsel haritalar aracılığıyla analiz etmesi, onu benzerlerinden ayıran önemli bir özelliktir. Sosyal bilgiler eğitiminin toplumsal değerlerin kazandırılması, demokratik vatandaşlık bilincinin geliştirilmesi ve eleştirel düşünme becerilerinin pekiştirilmesindeki rolü dikkate alındığında, bu alandaki akademik üretimin sistematik biçimde değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Çalışma; araştırma eğilimlerini, öne çıkan temaları, üretken yazar ve kurumları, tercih edilen anahtar kelimeleri belirleyerek alana yön verecek bulgular sunmaktadır. Sayısal verilere dayalı, nesnel bir değerlendirme imkânı sunan bu analizler, hem araştırmacılar için potansiyel çalışma alanları ve iş birliği fırsatları ortaya koymakta hem de eğitim politikaları açısından karar vericilere yol gösterici bilgiler sağlamaktadır. Bu yönüyle çalışma, sosyal bilgiler eğitimi alanındaki akademik gelişimi görünür kılmakta ve gelecekte gerçekleştirilecek araştırmalar için kuramsal ve yönetsel bir çerçeve oluşturmaktadır.

2005-2024 yılları, Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitimi araştırmalarını etkileyen birkaç faktör nedeniyle önemlidir. 2005 yılında, sosyal bilgiler eğitimi alanında çeşitli disiplinleri entegre eden yeni bir disiplinlerarası öğretim programı geliştirilmiş, bu durum eğitim yaklaşımlarında ve önceliklerinde bir değişimi de beraberinde getirmiştir. Ayrıca, Web of Science (WoS) veri tabanında daha eski verilere erişilememesi, bibliyometrik analizi bu dönem ile sınırlandırmaktadır. 2005-2024 yılları arasındaki araştırma çıktılarının incelenmesi, bu gelişmelerin Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitimi araştırmalarının odağı ve yönünü nasıl şekillendirdiğine ilişkin öngörüler geliştirilmesini sağlayacaktır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın modeli

Bu çalışmada, WoS'ta indekslenen Türkiye'de üretilmiş sosyal bilgiler eğitimi alanındaki çalışmalar, bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak analizler ve görsel haritalar yardımıyla incelenmiştir. Bibliyografik verilerin analizinde çeşitli yöntemler öne çıkmaktadır. Bu bölümde, mevcut çalışmada kullanılan atıf analizi, ortak yazar analizi, ortak atıf analizi ve ortak kelime analizi gibi temel yöntemler ele

alınmıştır. Çalışmada, analizler WoS veri tabanı üzerinden gerçekleştirilmiş ve bibliyometrik değerlendirmeler VOSviewer programıyla yapılmıştır. WoS'tan elde edilen 441 belgenin bibliyografik bilgileri programa aktarılmış ve çeşitli analizler gerçekleştirilmiştir.

Atıf analizi, yayınlara yapılan atıfları inceleyerek alanında etkili kabul edilen eserleri belirlemeye odaklanan ve en yaygın kullanılan bibliyometrik yöntemlerden biridir. Bu yöntemle en fazla atıf alan yazarlar, belgeler veya akademik dergiler analiz edilir. Ortak yazar analizi ise birden fazla araştırmacının birlikte yazdığı eserleri inceleyerek, yazarlar arasındaki iş birliğini ve sosyal bağları değerlendirir; böylece farklı kurumlar ve ülkeler arasındaki akademik ortaklıklar ortaya konur. Ortak atıf analizi, belirli iki belgeye aynı anda yapılan atıfların sayısını ölçerek bu belgeler arasındaki ilişkileri belirler; birlikte sıkça atıf alan çalışmaların güçlü bağlantılara sahip olduğu, yüksek ortak atıf alan yazar ve kaynakların ise bilimsel alanda önemli bir yere sahip olduğu kabul edilir. Son olarak, ortak kelime analizi, yayınlardaki kelimeleri inceleyerek bir alanın kavramsal yapısını ve terimler arasındaki ilişkileri ortaya koyar. Bu analiz başlıklar, anahtar kelimeler, özetler ya da tam metinler üzerinden gerçekleştirilebilir; ancak anahtar kelimelerin eksikliği veya yanlış seçilmesi analiz doğruluğunu olumsuz etkileyebilir (Zupic & Čater, 2015).

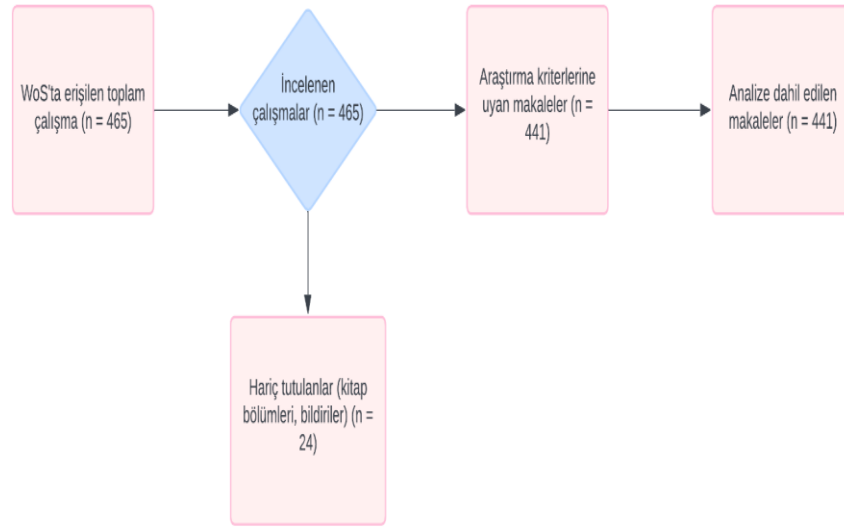
2.2. Araştırmanın evreni ve örnekleme

Bu çalışmanın evreni Web of Science (WoS) veri tabanında yer alan ve Türkiye'de üretilmiş sosyal bilgiler eğitimi alanındaki tüm akademik makalelerden oluşmaktadır. Örneklemini ise, 20 Temmuz 2024 tarihinde WoS veri tabanında yapılan tarama ve filtreleme işlemleri sonucunda, Türkiye menşeli ve sosyal bilgiler eğitimi alanında yayımlanmış, yalnızca hakemli dergilerde yer alan toplam 441 makale (69 dergide yayımlanmış) meydana getirmektedir. Çalışma kapsamında sadece makalelerden faydalanılmış olup, kitaplar, kitap bölümleri ve konferans bildirileri gibi diğer doküman türleri analiz dışında bırakılmıştır (n=24).

2.3. Veri toplama araçları ve süreci

Analize dahil edilecek çalışmalar için şu üç ana kriter belirlenmiştir: İlgili yayın Türkiye'den çıkmalıdır, yayın sosyal bilgiler eğitimi odaklı olmalıdır ve yayın makale kategorisinde olmalıdır. Bibliyometrik çalışmalar için veri setinin hazırlanması genellikle anahtar kelimeler veya ifadeler kullanarak arama yapmayı ve ardından detaylı okuma yoluyla ilgili çalışmaları belirlemeyi içerir (Zupic & Čater, 2015).

Bu çalışmada, WoS'taki tüm dergiler seçilmiş ve Türkiye'de üretilmiş sosyal bilgiler eğitimi alanındaki araştırmaların genel yapısına, kaynak ülke filtreleme yardımıyla ulaşılmıştır (n=465). Elde edilen veri setinin büyüklüğü ve ön incelemelerde ilgisiz çalışmaların karşılaşılmaması nedeniyle, elde edilen çalışmaların tümünün Türkiye menşeli ve sosyal bilgiler eğitimi odaklı olduğu varsayılmıştır. Bu yaygın bir uygulama olmakla birlikte, küçük bir sayıdaki ilgisiz çalışmalar bibliyometrik analizlerin genel sonuçlarını etkilemeyecek şekilde sınırlı olup, bulguların yorumlanması sürecinde herhangi bir zorluk yaşanmamıştır. Üçüncü dâhil etme ölçütünü karşılamak için, kitaplar, kitap bölümleri, konferans bildirileri gibi çalışmalar WoS'un filtreleme özellikleri yardımıyla belirlenmiş ve veri setinden çıkarılmıştır (n=24). Bu bağlamda, 69 dergide toplamda 441 sosyal bilgiler eğitimi alanında üretilen makale belirlenerek bu analizlere dâhil edilmiştir (Bkz. Şekil 1). Tarama ve sonraki filtreleme işlemleri 20 Temmuz 2024 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Arama sürecinde başlangıç yılına herhangi bir kısıtlama getirilmemiş ve 2024 yılı son tarih olarak belirlenmiştir. Dokümanların gözden geçirilmesine ilişkin akış diyagramı Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1. Çalışmaların tanımlanması ve seçimi için aşamaları gösteren akış diyagramı

2.4. Verilerin analizi

Araştırma verilerinin analizi, tanımlayıcı analizle başlamıştır. Bu analizler WoS'un kendi sistemi aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Bibliyometrik analizler ise VOSviewer programı kullanılarak yapılmıştır. WoS'tan indirilen 441 belgenin bibliyografik bilgileri VOSviewer programına yüklenmiş ve analiz edilmiştir. Bu bağlamda, atıf (dergi, kurum, yazar ve belge), ortak yazar (kurum), ortak atıf (yazar) ve ortak kelime analizi kullanılmıştır.

2.5. Araştırmanın etik izni

İlgili araştırmada anket, görüşme, gözlem, odak grup çalışması, deney teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nicel ya da nitel yaklaşımlar ile yürütülen araştırma türü olmadığından etik kurul iznine gerek duyulmamıştır. Ayrıca araştırma ve raporlama sürecinde etik kurallara uygun bir şekilde hareket edilmiştir.

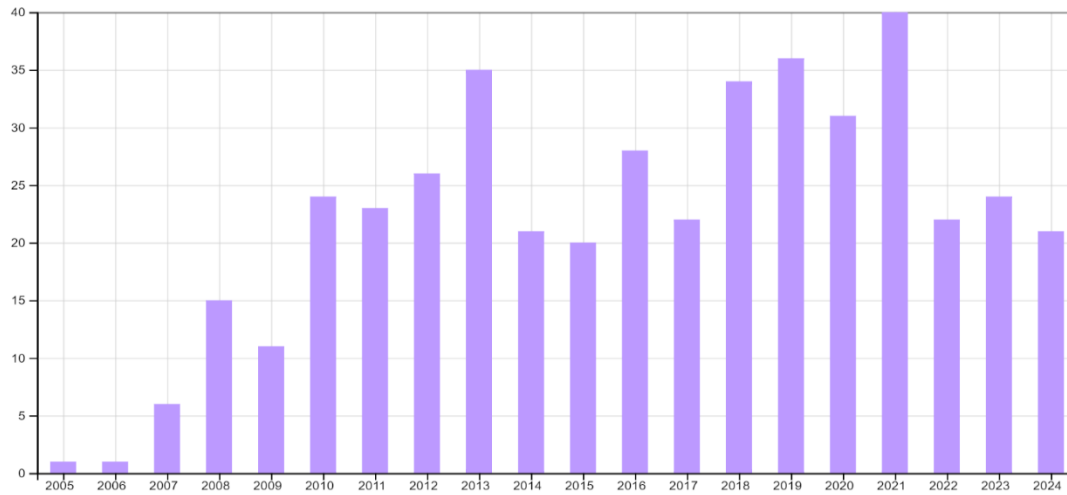
Bu çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır.

3. BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın amacı kapsamında elde edilen bulgular ve yorumlarına yer verilmektedir.

3.1. Betimsel Bulgular

Araştırmada Türkiye’de üretilmiş ve WoS’un ana dizinlerinde indeksli dergilerde yayınlanan sosyal bilgiler eğitimi makalelerinin yıllık yayın dağılımı Şekil 2’de verilmektedir.

Şekil 2. Yıllara göre yayınların dağılımı

İlgili yayınlar yıllara göre incelendiğinde, 2005'ten 2024'e kadar olan dönemde yıllık yayın sayısının önemli eğilimler ve dalgalanmalar gösterdiği görülmektedir. 2005-2006 yıllarında yayın sayısı çok düşük seviyelerde kalmıştır. 2007-2008 yıllarında yayın sayısında kademeli bir artış gözlemlenmiştir. 2009-2013 yılları arasında sürekli bir büyüme eğilimi gözlemlenmiş, 2012 yılında önemli bir artış yaşanmıştır. 2013 yılı, o yıla kadarki en yüksek yayın sayısına ulaştığı belirgin bir zirve yılıdır. 2014-2017 yıllarında yayın sayısında dalgalanmalar görülmektedir. 2013 yılındaki zirvenin ardından, küçük bir düşüş yaşanmış, ancak rakamlar göreceli olarak yüksek kalmıştır. 2018-2021 yılları arasında, yayın sayısında yeniden bir büyüme dönemi yaşanmış ve 2021 yılında 2013 yılındaki zirveyi aşan bir başka zirveye ulaşılmıştır. Ancak 2021 sonrası yayın sayısında aşağı yönlü bir eğilim izlediği gözlemlenmektedir.

Çalışmaların dergilere göre dağılımı ve atıf sayılarına ilişkin bulgulara Tablo 1'de yer verilmektedir.

Tablo 1.

Çalışmaların Dergilere Göre Dağılımı ve Atıf Sayıları

Dergi Adı	Makale Sayısı	Atıf Sayısı	Bağlantı Gücü	Makale Başına Atıf Sayısı
Eğitim ve Bilim	43	123	13	2,80
Eurasian Journal of Educational Research	23	71	8	3,08
Educational Sciences: Theory & Practice	10	115	5	11,5
Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	24	20	5	0,83
International Journal of Assessment Tools in Education	6	4	5	0,66
Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	20	29	4	1,45
Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi	20	21	4	1,05
Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	7	6	3	0,85
Journal of Education and Future	18	27	3	1,50
Journal of Qualitative Research in Education	5	8	3	

Tablo 1'de sosyal bilgiler eğitimi alanında yayın yapan akademik dergilerin analizi sunulmaktadır. Yayınların dergilere göre dağılımı incelendiğinde, Türkiye'de yayınlanan "Eğitim ve Bilim" dergisi en yüksek yayın sayısına sahip olup, 43 makale yayımlamıştır. Dergi 123 atıf almış ve makale başına ortalama 2,80 atıf oranına sahiptir. "Eurasian Journal of Educational Research" dergisi 23 makale yayımlamış, 71 atıf almış ve makale başına ortalama 3,08 atıf oranı göstermiştir. "Educational Sciences: Theory & Practice" dergisi 10 makale yayımlamış ve toplamda 115 atıf alarak makale başına ortalama 11,5 atıf ile en yüksek

atıf oranına ulaşmıştır. "Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi" 24 makale yayımlamış, 20 atıf almış ve makale başına ortalama 0,83 atıf oranına sahiptir. "International Journal of Assessment Tools in Education" dergisi 6 makale yayımlamış, 4 atıf almış ve makale başına ortalama 0,66 atıf oranı göstermiştir. "Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi" 20 makale yayımlamış, 29 atıf almış ve makale başına ortalama 1,45 atıf oranına sahiptir. "Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi" 20 makale yayımlamış ve 21 atıf alarak makale başına olağanüstü yüksek bir atıf oranına, yani 1,05 atıf oranına sahiptir. "Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi" 7 makale yayımlamış, 6 atıf almış ve makale başına ortalama 0,85 atıf oranı göstermiştir. "Journal of Education and Future" 18 makale yayımlamış, 27 atıf almış ve makale başına ortalama 1,50 atıf oranına sahiptir. "Journal of Qualitative Research in Education" 5 makale yayımlamış ve 8 atıf alarak makale başına 3 atıf oranına ulaşmıştır.

3.2. Bibliyometrik Bulgular

3.2.1. Atıf analizi ile ilgili bulgular

Bu çalışmaya dâhil edilen 441 makalenin yazarları ve bu yazarların çalıştığı kurumların atıf sıralamaları, WoS atıf verileri kullanılarak analiz edilmiştir. Tablo 2, sosyal bilgiler eğitimi alanında en üretken ve etkili yazarların makale ve atıf sayılarını göstermektedir. İlgili indekslerde en az 5 makalesi olan ilk 10 yazar atıf sayılarına göre sıralanmıştır.

Tablo 2.

Yazarların Atıf Sıralamaları

Sıra	Yazar	Makale Sayısı	Atıf Sayısı	Bağlantı Gücü
1	Yılmaz, Kaya	6	45	0
2	Meral, Elif	5	41	1
3	Aladağ, Elif	6	27	0
4	Deveci, Handan	7	21	0
5	Yalçinkaya, Elvan	5	18	0
6	Öztürk, Cemil	6	14	1
7	Katılmış, Ahmet	5	14	0
8	İlter, İlhan	5	13	1
9	Kaymakçı, Selahattin	5	12	1
10	Tuncel, Gül	8	9	1

Tablo 2’de çalışmaya dâhil edilen makalelerin yazarlarının atıf sıralamalarını gösterilmektedir. En üretken ve etkili yazarların sıralandığı tabloda, en az 5 makalesi bulunan yazarlar dikkate alınmıştır. Kaya Yılmaz, Elif Meral, Elif Aladağ, Handan Deveci, Elvan Yalçinkaya, Cemil Öztürk, Ahmet Katılmış, İlhan İlter, Selahattin Kaymakçı ve Gül Tuncel üretkenlik ve etki açısından dikkat çekmektedir. Kaya Yılmaz 6 makale ile en yüksek atıf sayısına sahip olup, 45 atıf almıştır. Elif Meral, 5 makale ile 41 atıf ile yüksek bir atıf oranına sahiptir. Bağlantı gücü açısından Selahattin Kaymakçı, Elif Meral, Cemil Öztürk, Gül Tuncel ve İlhan İlter’in her biri 1 bağlantı gücüne sahipken, diğer yazarların bağlantı gücü 0’dır.

Tablo 3'te, sosyal bilgiler eğitimi alanında çalışan yazarların bağlı olduğu kurumların atıf sıralamaları verilmektedir.

Tablo 3.*Kurumların Atıf Sıralamaları*

Sıra	Kurum	Makale Sayısı	Atıf Sayısı	Bağlantı Gücü
1.	Anadolu Üniversitesi	27	129	12
2.	Gazi Üniversitesi	35	126	9
3.	Marmara Üniversitesi	41	89	8
4.	Atatürk Üniversitesi	17	104	7
5.	Trabzon Üniversitesi	9	20	7
6.	Millî Eğitim Bakanlığı	11	42	5
7.	Dicle Üniversitesi	10	9	4
8.	Dokuz Eylül Üniversitesi	5	13	3
9.	Karadeniz Teknik Üniversitesi	6	26	3
10.	Yıldız Teknik Üniversitesi	6	10	3

Tablo 3'te sosyal bilgiler eğitimi alanında yazarların çalıştığı kurumların makale ve atıf sıralamaları verilmektedir. İnceleme sonucunda, Anadolu Üniversitesi, 27 makale ve 129 atıf ile en üretken ve etkili kurum olarak öne çıkmaktadır. Gazi Üniversitesi, 35 makale ile en çok makale yayımlayan kurum olmakla birlikte, 126 atıf ve 9 bağlantı gücü ile Anadolu Üniversitesi'nin arkasındadır. Marmara Üniversitesi, 41 makale ile en fazla makale yayımlayan üçüncü kurum olarak öne çıkmış, 89 atıf ve 8 bağlantı gücü ile sıralanmaktadır. Atatürk Üniversitesi, 17 makale ile 104 atıf ve 7 bağlantı gücü ile dördüncü sıradadır ve Trabzon Üniversitesi ile aynı bağlantı gücünde sahiptir. Millî Eğitim Bakanlığı, 11 makale, 42 atıf ve 5 bağlantı gücü ile dikkat çekmektedir. Dicle Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi, sırasıyla 10 ve 5 makale ile düşük sayıda makale yayımlamış olsa da bağlantı gücü açısından önemli bir yer tutmaktadır. Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi, her biri 6 makale ile benzer sayıda makale yayımlamış olup, atıf sayıları açısından birbirine yakındır. Bu tablo, çeşitli üniversitelerin akademik üretkenlik ve etki düzeylerini karşılaştırarak, eğitim alanında hangi kurumların öne çıktığını ve etkileşim güçlerinin nasıl dağıldığını göstermektedir. Anadolu Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi, yüksek uluslararası makale ve atıf sayıları ile sosyal bilgiler eğitimi alanında önemli bir yere sahiptir.

Tablo 4'te, çalışma kapsamındaki makaleler arasında WoS verilerine göre en çok atıf yapılan 10 makalenin başlıkları ve atıf sayılarıyla ilgili bilgiler sunulmaktadır.

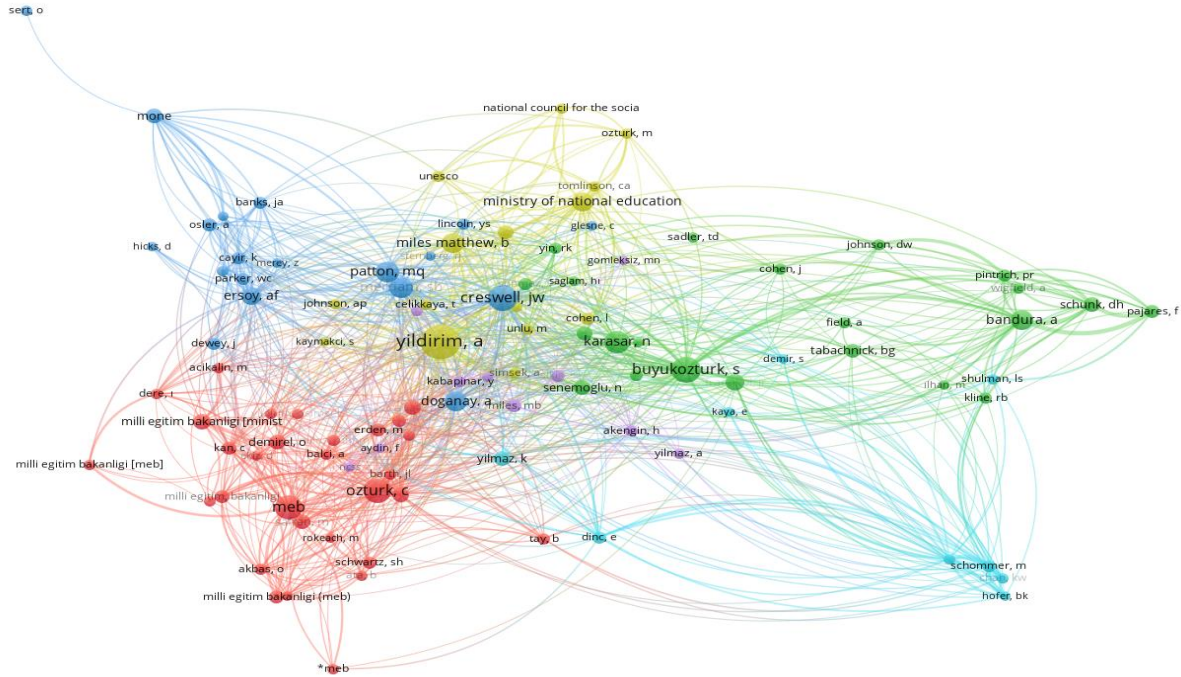
Tablo 4.*WoS verilerine göre en çok atıf yapılan makaleler*

Sıra	Makale	Atıf Sayısı
1	Gulbahar, Y., & Guven, I. (2008). A survey on ICT usage and the perceptions of social studies teachers in Turkey. <i>Journal of Educational Technology & Society</i> , 11(3), 37-51.	57
2	Ozan, C., & Kincal, R. (2018). The effects of formative assessment on academic achievement, attitudes toward the lesson, and self-regulation skills. <i>Educational Sciences-Theory & Practice</i> , 18.	38
3	Turan, Z., & Meral, E. (2018). Game-Based versus to Non-Game-Based: The Impact of Student Response Systems on Students' Achievements, Engagements and Test Anxieties. <i>Informatics in Education</i> , 17(1), 105-116.	36
4	Saritepeci, M., & Cakir, H. (2015). The effect of blended learning environments on student's academic achievement and student engagement: a study on social studies course. <i>Egitim ve Bilim-Education and Science</i> , 40(177).	35

Tablo 4’ün Devamı

5	Ersoy, A. F. (2010). Social studies teacher candidates' views on the controversial issues incorporated into their courses in Turkey. <i>Teaching and Teacher Education</i> , 26(2), 323-334.	24
6	Çayır, K. (2009). Preparing Turkey for the European Union: Nationalism, national identity and ‘otherness’ in Turkey's new textbooks. <i>Journal of Intercultural Studies</i> , 30(1), 39-55.	24
7	Öcal, A. (2011). Where am I? Elementary school students’ representation and location of space. <i>Energy Education Science and Technology Part B: Social and Educational Studies</i> , 3(3), 201-210.	23
8	Yılmaz, K. (2008). Social studies teachers' views of learner-centered instruction. <i>European journal of teacher education</i> , 31(1), 35-53.	23
9	Demir, S. B., & Pismek, N. (2018). A Convergent Parallel Mixed-Methods Study of Controversial Issues in Social Studies Classes: A Clash of Ideologies. <i>Educational Sciences: Theory and Practice</i> , 18(1), 119-149.	22
10	Demiralay, R., & Karadeniz, Ş. (2010). Bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımının, ilköğretim öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algılarına etkisi. <i>Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri (KUYEB)</i> , 10(2), 819-851.	22

En çok atıf yapılan makaleler incelendiğinde, ilk beş makalenin sosyal bilgiler öğretimi, değerlendirme yöntemleri ve eğitim teknolojileri alanlarında yoğunlaştığı görülmektedir. Gülbahar ve Güven (2008) tarafından yazılan “A survey on ICT usage and the perceptions of social studies teachers in Turkey” makalesi 57 atıf ile en çok atıflanan makaledir ve *Educational Technology and Society* dergisinde yayımlanmıştır. Ozan ve Kıncal (2018) tarafından kaleme alınan “The effects of formative assessment on academic achievement, attitudes toward the lesson, and self-regulation skills” adlı çalışma 38 atıf ile ikinci sıradadır ve *Educational Sciences: Theory and Practice* dergisinde yayımlanmıştır. Turan ve Meral (2018) tarafından yayımlanan “Game-Based versus Non-Game-Based: The Impact of Student Response Systems on Students' Achievements, Engagements and Test Anxieties” başlıklı makale 36 atıf ile üçüncü sıradadır ve *Educational Informatics* dergisinde yayımlanmıştır. Sarıtepeci ve Çakır (2015) tarafından yazılan “The effect of blended learning environments on student's academic achievement and student engagement: A study on social studies course” makalesi 35 atıf ile dördüncü sıradadır ve *Education and Science* dergisinde yayımlanmıştır. Ersoy (2010) tarafından yazılan “Social studies teacher candidates' views on the controversial issues incorporated into their courses in Turkey” başlıklı çalışma 24 atıf ile beşinci sıradadır ve *Teaching and Teacher Education* dergisinde yayımlanmıştır. İlk beş makale, bilgi teknolojileri, oyun tabanlı öğrenme, karma öğrenme ortamları ve eğitimde tartışmalı konuların entegrasyonu gibi konulara odaklanmaktadır. Sıralamadaki diğer makaleler ise milliyetçilik, ulusal kimlik, çeşitlilik, mekânsal temsil ve yerel beceriler gibi çeşitli konuları ele almaktadır. Bu makaleler *Educational Technology and Society*, *Educational Sciences: Theory and Practice*, *Informatics in Education*, *Education and Science*, ve *Teaching and Teacher Education* dergilerinde yayımlanmıştır.

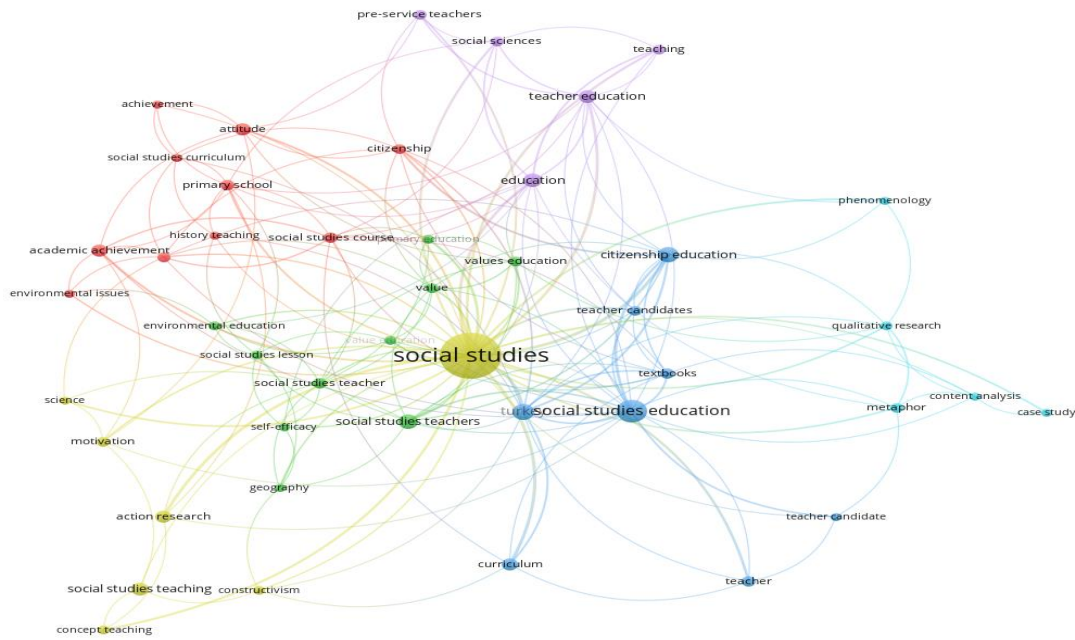
Şekil 4. Uluslararası indeksi dergilerdeki Türk yayımlarına ait ortak atıf ağı

Şekil 2’de yazarlar arasındaki atıf desenlerini temsil eden bir ağ grafiğini gösterilmektedir. Grafik, her biri farklı renklerle belirginleşen birkaç önemli kümeyi vurgulamaktadır ve bu kümeler, yazarlar arasındaki önemli tematik veya işbirlikçi ilişkileri işaret etmektedir. Kırmızı Küme; Öztürk C., MEB (Millî Eğitim Bakanlığı) ve Balcı A. gibi yüksek düzeyde bağlantıya sahip birçok yazarı içermektedir. Bu kümedeki bağlantı yoğunluğu, güçlü bir iş birliği ağı veya paylaşılan araştırma temalarını göstermektedir. Mavi Küme; Patton M.Q., Banks J.A., ve Ersoy A. F. gibi yazarların yer aldığı bu küme, eğitim araştırmaları ve politikaları konusundaki atıf gücünü göstermektedir. Yeşil Küme; Bandura A., Schunk D.H., Johnson D.W., Creswell J.W., ve Büyüköztürk S. gibi yazarların bulunduğu bu küme, eğitim psikolojisi ve sosyal öğrenme teorileri, araştırma yöntemleri ve eğitim araştırmaları alanlarındaki çalışmalara yapılan atıf gücünü ifade etmektedir. Sarı Küme; Millî Eğitim Bakanlığı ve Tomlinson C.A. gibi yazarları içeren bu küme, öğretim programları, eğitim politikası ve uygulamaları üzerine tematik bir odaklanmayı temsil etmektedir. Turkuaz Küme; Hofer B.K. ve Schommer M. gibi yazarların yer aldığı bu küme, epistemolojik inançlar ve eğitim psikolojisi konularındaki atıf ağını ifade etmektedir. Mor Küme; Cohen J. ve Cohen L. gibi yazarların bulunduğu bu küme, eğitim psikolojisi ve araştırma yöntemleri ile ilişkili alanlardaki atıf ağını göstermektedir. Bu grafik, Türkiye menşeli yayınlar arasındaki atıf desenlerinin dağılımını göstermekte ve belirli kümeler arasındaki tematik odaklanmayı vurgulamaktadır. Bu kümelerdeki yoğun bağlantılar, yazarların ilgili alanlarda önemli katkılarda bulunduğunu ortaya koymaktadır.

3.2.4. Ortak anahtar kelime analizi ile ilgili bulgular

Analiz kapsamında kullanılan tekrar eden anahtar kelimeler incelendiğinde, toplamda 1,093 farklı anahtar kelimenin kullanıldığı anlaşılmaktadır. “En az 5 kez kullanılmış” kriteri belirlendiğinde, toplamda 45 sıklıkla kullanılan kelime elde edilmiştir. Bu sık kullanılan anahtar kelimelerin haritası incelendiğinde, 5 ana küme (sarı, kırmızı, mavi, mor, turkuaz, yeşil) oluşturulmuştur. Bu kümeler arasında, özellikle sarı, kırmızı, turkuaz, pembe ve yeşil kümeler diğerlerinden daha geniş bir ağa sahiptir. İlk olarak, birkaç kelimedenden oluşan sarı ve mavi kümelerde "sosyal bilgiler" ve "sosyal bilgiler eğitimi" gibi sık kullanılan

kelimeler yer almaktadır. Bu nedenle, bu kelimelerin sosyal bilgiler eğitimi akademisyenleri tarafından yaygın olarak kullanılan ortak anahtar kelimeler olduğu söylenebilir. Şekil 3'te uluslararası dergilerdeki yayınlarda yer alan anahtar kelimelerin analizi verilmektedir.

Şekil 5. Uluslararası dergilerdeki yayınlarda yer alan anahtar kelimelerin analizi

3.2.5. Anahtar kelime ağı analizi ile ilgili bulgular

Anahtar kelime grafiğinde kümelerin analizi, sosyal bilgiler eğitimi alanındaki araştırmaların kapsamını ve tematik odaklarını ortaya koymaktadır. En büyük kümeyi temsil eden sarı renkli küme, "sosyal bilgiler" etrafında toplanmıştır. Bu küme, "sosyal bilgiler eğitimi", "sosyal bilgiler öğretmenleri", "Türkçe" ve "sosyal bilgiler eğitimi" gibi anahtar kelimeleri içermektedir. Terimlerin önemi, bu kümenin sosyal bilgiler disiplini üzerine çeşitli yönleri keşfetmeye odaklandığını ve özellikle sosyal bilgiler eğitimi bağlamında bu konuların incelendiğini göstermektedir.

Sarı kümeye komşu olan mavi küme, "ders kitapları", "nitel araştırma", "fenomenoloji" ve "içerik analizi" gibi terimleri öne çıkarmaktadır. Bu küme, sosyal bilgiler eğitiminde kullanılan yöntemsel yaklaşımlara odaklanmaktadır ve araştırma teknikleri ile öğretim materyallerini vurgulamaktadır. Şekilde yer alan kırmızı küme, "başarı", "tutum", "vatandaşlık" ve "ilkokul" gibi kavramlara odaklanmaktadır. Bu, sosyal bilgiler eğitimindeki öğrenci tutumları, özellikle ilköğretim seviyesinde, üzerinde odaklanan çalışmalara işaret etmektedir. "Akademik başarı" ve "vatandaşlık eğitimi" gibi terimlerin bulunması, sosyal bilgiler derslerinin, vatandaşlık katılımını teşvik etme ve akademik performansı artırma gibi daha geniş eğitim hedeflerine nasıl katkıda bulunabileceğini araştırdığını öne çıkarmaktadır. "Motivasyon", "eylem araştırması", "öz-yeterlilik" ve "yapılandırmacılık" gibi terimlerin öne çıktığı yeşil küme, sosyal bilgiler eğitimindeki pedagojik yaklaşımlara odaklanmaktadır. "Coğrafya" ve "konsept öğretimi" gibi terimlerin dahil edilmesi, bu kümenin sosyal bilgiler içeriğini öğrencilerin anlama ve katılımını artıracak yenilikçi öğretim stratejilerini araştırdığını göstermektedir. Mor küme, "öğretmen eğitimi", "öğrenci öğretmenler", "sosyal bilimler" ve "öğretim" gibi terimlerin karakterize edildiği görülmektedir. Sosyal bilgiler eğitimi ve ilgili alanlarda akademisyenlerin öğretmen ve öğrenci grupları ile yaptıkları çalışmaları göstermektedir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada, Türkiye kaynaklı ve uluslararası indeksli dergilerde yayımlanan "sosyal bilgiler" ile ilgili çalışmalar betimsel ve bibliyometrik analizlerle ortaya konulmuştur. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre, 2005'ten 2024'e kadar olan yayın eğilimleri, araştırma faaliyetlerinde genel bir artış göstermekte olup,

2013 ve 2021 yıllarında belirgin zirveler kaydedilmiştir. En popüler dergiler Türkiye kaynaklı olan “Eğitim ve Bilim”, “Eurasian Journal of Educational Research” ve “Educational Sciences: Theory & Practice” dergileridir. Gülmez vd.’nin (2020) yapmış oldukları, WoS’ta yayımlanan Türkiye kaynaklı eğitim araştırmalarına dayalı çalışmasında eğitim alanında yapılan ve WoS’ta yayınlanan araştırmaların özellikle 2002’den sonra hızlı bir artış gösterdiği ve 2016 yılında en yüksek seviyesine ulaştığı ifade edilmiştir. Gümüş vd.’nin (2020) eğitim yönetimi ile ilgili Türkiye’de yapılan ve WoS’ta yayınlanan çalışmaları inceledikleri araştırmalarında Türkiye’de eğitim alanında yayın yapılan en önemli dergilerin Türkiye kaynaklı olduğunu vurgulamışlardır. Bu durumun dil yetersizliği, ders yükü ve ekonomik kaynak eksikliği gibi sebeplerden kaynaklandığı söylenebilir (Gülmez vd., 2020; Hallinger ve Hammad, 2019; Mertkan vd., 2017).

Sosyal bilgiler eğitimi alanında en üretken yazarların makale ve atıf sayıları incelendiğinde, öğretim programları, öğretmen yetiştirme, oyun temelli eğitim, karakter eğitimi, küresel vatandaşlık, beceri, kavram eğitimi gibi konularda çalışan yazarların üretkenlik açısından öne çıktığı gözlenmektedir. Üretkenlik açısından kurumlar ele alındığında ise Anadolu Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Marmara Üniversitelerinin hem atıf hem de makale sayısı sıralamaları açısından önde yer aldığı görülmektedir. Kurum iş birliklerine bakıldığında ise Anadolu Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Marmara Üniversitelerinin iş birliğinde başı çektikleri ve ağların bu üniversiteler çevresinde oluştuğu görülmektedir. Benzer olarak Selçuk, Palancı, Kandemir ve DüNDAR (2014) çalışmasında en çok yayın yapan üniversitelerin Hacettepe, Ankara, Gazi ve ODTÜ olarak ifade edilmiştir. Gümüş vd. (2020) çalışmasında, eğitim araştırmalarında ODTÜ ve Hacettepe Üniversitesi’nin üretkenlik açısından başı çektiğini belirtmiş, sosyal bilgiler eğitiminde Anadolu Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Marmara Üniversitelerinin ilk üç üniversite olduğu anlaşılmıştır. Bu durum ODTÜ ve Hacettepe Üniversitesi’nde sosyal bilgiler eğitimi programının bulunmamasıyla açıklanabilir.

Ortak atıf ağı analizi incelendiğinde, ortak atıf alan yazarların belirli alanlarda toplandıkları görülmektedir. Sosyal bilgiler eğitimi; öğretim ve öğrenme, eğitim teknolojileri, sosyal bilgiler öğretim programları gibi alanların yanı sıra istatistik ve araştırma yöntemleri üzerine çalışan akademisyenlerin ön plana çıktığı görülmektedir. Literatürde hemen her bilimsel çalışmada kullanılan istatistik ve bilimsel araştırma yöntemleri gibi konularda yapılan çalışmaların eğitim çalışmalarında önemli etkileri olduğunu bildiren çalışmalar mevcuttur (Karadağ vd., 2017; Panczyk vd., 2015).

Anahtar kelime analizi, sosyal bilgiler eğitimi alanındaki çalışmalarda belirgin kümeleri ortaya koymaktadır. Analizde ortaya çıkan kümelere belirginleşen kavramların sosyal bilgiler eğitimi, öğretmenler, nitel araştırma, içerik analizi, başarı, tutum ve yurttaşlık, motivasyon, yapılandırmacılık ve öğretmen eğitimi olduğu görülmektedir. Geçit & Kartal’ın (2010) 2000-2010 yılları arasında sosyal bilgiler eğitimi araştırma konuları ile ilgili yapmış oldukları çalışmada çalışmaların öğretmen etkinlikleri, ölçme ve değerlendirme, öğretim programları ve ders kitapları, tutum, öğretmen yetiştirme gibi konular çevresinde yapıldığı görülmektedir. Benzer şekilde Akaydın & Kaya (2015), Türkiye’de yapılan ve ulusal indeksli dergilerde yayınlanan ilkökul hayat bilgisi eğitimi ve sosyal bilgiler eğitimi alanındaki araştırmaları inceledikleri çalışmada, çalışmaların araştırma konularının öğretim yöntemi, değer/beceri eğitimi ve program/ders kitabı incelemeleri olduğu anlaşılmaktadır.

Bu araştırma WoS’da yer alan SSCI, SCI-expanded ve AHCI indekslerince taranan eğitim dergilerinde yayımlanan Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi alanında yapılan çalışmalar çerçevesinde (editör notları, kitap bölümleri ve konferans yayınları hariç) gerçekleştirilmiştir. Analizlere diğer uluslararası veri tabanlarında yayımlanmış makalelerin dâhil edilememiş olması çalışmanın bir sınırlılığı olarak görülebilir. Ancak, bu çalışmada kullanılan indekslerin hem Türkiye hem de uluslararası düzeyde geçerliklerinin yüksek olması, ayrıca WoS veri tabanının analizlerde kullanılan VOSviewer programı ile uyumlu olması

nedeniyle sadece WoS veri tabanında yayınlanan makaleler incelemeye dâhil edilmiştir. Bibliyometrik çalışma yapacak araştırmacılara farklı veri tabanlarına odaklanması önerilebilir.

Kaynakça /Reference

- Akaydın, B., & Kaya, S. (2015). Türkiye’de ilkökul hayat bilgisi ve sosyal bilgiler alanında yapılan ve ulusal indeksli dergilerde yayınlanan araştırmalara yönelik bir inceleme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(30), 251-264.
- Altay, N. (2020). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi alanında yazılan makalelerin değerlendirilmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(1), 22-35.
- Balıkçı, H. C., & Karataş, S. (2024). Student-generated videos: A bibliometric analysis and systematic review. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 13(1), 147-161. <https://doi.org/10.14686/buefad.1139682>
- Canbulat, T., Avcı, G., & Sipahi, S. (2016). ABD ve Kanada’ da sosyal bilgiler eğitimi alanındaki tezlerin değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 351-370.
- Çiftçi, S. K., Danışman, S., Yalçın, M., Tosuntaş, S. B., Ay, Y., Sölpük, N., & Karadağ, E. (2016). Map of scientific publication in the field of educational sciences and teacher education in Turkey: A bibliometric study. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 16(4), 1097-1123. <https://doi.org/10.12738/estp.2016.4.0009>
- Çelik, C., Kaymakçı, G., & Can, Ş. (2023). Bibliometric analysis of research on career development of gifted students. *International Journal of Educational Research*, 14(2), 68-82. <https://doi.org/10.19160/e-ijer.1206389>
- Çoban, H. (2022). Differentiated instruction: Bibliometric map of literature. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(1), 46-62. <https://doi.org/10.33206/mjss.869766>
- Danışman, Ş., Yalçın, M., Çiftçi, Ş. K., Tosuntaş, Ş. B., Sölpük, N., Ay, Y., Karadağ, E., & Yücel, C. (2016). Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yayımlanan dergilerin bilimsel yayın haritası: Dergi etki faktörleri üzerine bir inceleme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22(4), 483-506. <https://doi.org/10.14527/kuey.2016.019>
- Demir, E., & Çelik, M. (2020). Bibliometric profile of scientific studies in the field of science curriculum. *Türkiye Kimya Derneği Dergisi Kısım C*, 5(2), 131-182. <https://doi.org/10.37995/jotcsc.765220>
- Er Türküresin, H. (2022). Bibliometric analysis of educational research on refugees. *International Journal of Education Technology & Scientific Researches*, 7(17), 266-307. DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.452>
- Geçit, Y., & Kartal, A. (2010, November 11-13). Türkiye’deki sosyal bilgiler eğitimi araştırma konuları üzerine bir inceleme [Proceedings]. International Conference on New Trends in Education and Their Implications, 13 November, Antalya-Turkey.
- Güneş, U., Tonbuloğlu, B., Tonbuloğlu, İ., Yıldırım, K., & Karataş, İ. H. (2023). Educational technology: A bibliometric approach. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 57(57), 60-90. <https://doi.org/10.15285/maruaebd.1148289>
- Gülmez, D., Özteke, İ., & Gümüş, S. (2020). Uluslararası dergilerde yayımlanan Türkiye kaynaklı eğitim araştırmalarının genel görünümü: Bibliyometrik analiz. *Eğitim ve Bilim*, 46(206), 213-239. <https://doi.org/10.15390/EB.2020.9317>
- Gümüş, S., Bellibaş, M. Ş., Gümüş, E., & Hallinger, P. (2020). Science mapping research on educational leadership and management in Turkey: A bibliometric review of international publications. *School Leadership & Management*, 40(1), 23-44. <https://doi.org/10.1080/13632434.2019.1578737>
- Hallinger, P., & Hammad, W. (2019). Knowledge production on educational leadership and management in Arab societies: A systematic review of research. *Educational Management Administration & Leadership*, 47(1), 20-36. <https://doi.org/10.1177/1741143217717280>

- İri, R., & Ünal, E. (2024). Bibliometric analysis bibliometric analysis of research (1980-2023). *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2), 386-403. <https://doi.org/10.31592/aeusbed.1446738>
- Kanbur, E. (2023). Bibliometric analysis of postgraduate theses on civil aviation. *Journal of Aviation*, 7(3), 346-352. <https://doi.org/10.30518/jav.1318603>
- Karaca, İ., & Karaca, N. (2021). Türkiye’de 2018-2020 yılları arasında “eğitim yönetimi” disiplininde yayınlanan doktora tezlerin bibliyometrik analizi. *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 4(1), 18-24.
- Karadağ, E., Yalçın, M., Çiftçi, K., Danışman, Ş., Sölpük, N., Tosuntaş, Ş. & Ay, Y. (2017). Türkiye’de eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirme alanındaki bilimsel yayınların atıf analizleri. *Bilgi Dünyası*, 18(1), 9-28. <https://doi.org/10.15612/BD.2017.549>
- Karasu Avcı, E., & İbret, B. Ü. (2018). Toplumsal kimliğin oluşumunda sosyal bilgiler dersinin rolünün incelenmesi: sosyal bilgiler öğretim programları (1968, 1998, 2005). *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 10(29), 336-376. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.384963>
- Mertkan, S., Arsan, N., Inal Cavlan, G., & Onurkan Aliusta, G. (2017). Diversity and equality in academic publishing: The case of educational leadership. *Compare: A Journal of Comparative and International Education*, 47(1), 46-61. <https://doi.org/10.1080/03057925.2015.1136924>
- National Council for Social Studies. (2010). *Curriculum standards for social studies*. Washington, D.C.: NCSS Press.
- Nederhof, A. J., & Zwaan, R. A. (1991). Quality judgments of journals as indicators of research performance in the humanities and the social and behavioral sciences. *Journal of the American Society for Information Science*, 42(5), 332-340. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1097-4571\(199106\)42:5<332::AID-ASI3>3.0.CO;2-8](https://doi.org/10.1002/(SICI)1097-4571(199106)42:5<332::AID-ASI3>3.0.CO;2-8)
- Palaz, T. (2021). Global citizenship and education: A bibliometric research. *International Journal of Education Technology & Scientific Researches*, 6(16), 1907-1947. <https://doi.org/10.35826/ijetsar.416>
- Panczyk, M., Woynarowska-Soldan, M., Belowska, J., Zarzeka, A., & Gotlib, J. (2015, March 2-4). *Bibliometric evaluation of scientific literature in the area of research in education using incites TM database of Thomson Reuters* [Proceedings]. INTED International Technology, Education and Development Conference, Madrid, Spain.
- Parker, W. C. (2014). Citizenship education in the United States. Handbook of moral and character education, 347. published in L. P. Nucci, D. Narvaez & T. Krettenauer (Eds.), The handbook of moral and character education (pp. 347-367). New York: Routledge.
- Poçan, S. (2023). Bibliometric analysis on digital game-based learning in mathematics education. *Inonu University Journal of the Faculty of Education (INUJFE)*, 24(1), 648-669. <https://doi.org/10.17679/inuefd.1215903>
- Selçuk, Z., & Palancı, M. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayınlanan araştırmaların eğilimleri: İçerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453.
- Sever, I. (2021). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi konusunda yazılan doktora tezlerinin incelenmesi: Bir içerik analizi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(32), 601-624. <https://doi.org/10.35675/befdergi.801635>
- Seyran, F., & Gürhan, N. (2021). Prevalent violence among students in education institutions: A bibliometric research on school bullying. *KEFAD*, 22(3), 1690-1723. <https://doi.org/10.29299/kefad.938023>
- Şahin, M., Gögebakan-Yıldız, D., & Duman, R. (2011). Türkiye’deki sosyal bilgiler eğitimi tezleri üzerine bir değerlendirme. *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 96-121.
- Şeref, İ., & Karagöz, B. (2019). Türkçe eğitimi akademik alanına ilişkin bir değerlendirme: Web of Science veri tabanına dayalı bibliyometrik inceleme. *Journal of Language Education and Research*, 5(2), 213-231. <https://doi.org/10.31464/jlere.578224>
- Tarman, B., Acun, İ., & Yüksel, Z. (2010). Sosyal bilgiler eğitimi alanındaki tezlerin değerlendirilmesi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3), 725 -746

-
- Wallin, J. A. (2005). Bibliometric Methods: Pitfalls and Possibilities. *Basic & Clinical Pharmacology & Toxicology*, 97(5), 261-275. https://doi.org/10.1111/j.1742-7843.2005.pto_139.x
- Yalçın, H., & Yayla, K. (2016). Teknolojik pedagojik alan bilgisi konusunda yapılan araştırmaların bilimetric analizi ve bilimsel iletişim. *Eğitim ve Bilim*, 41(188), 291-307. <https://doi.org/http://dx.doi.org/10.15390/EB.2016.6746>
- Yanar, N., & Avcı, Z. (2023). Physical Education Teacher Education: A Bibliometric Analysis by Vosviewer. *The Online Journal of Recreation and Sports*, 12(4), 852-862. <https://doi.org/10.22282/tojras.1346132>
- Yılmaz, K. (2021). Sosyal bilimlerde ve eğitim bilimlerinde sistematik derleme, meta değerlendirme ve bibliyometrik analizler. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 1457-1490. <https://doi.org/10.33206/mjss.791537>
- Yılmaz, H., & Avcı, Y. (2023). Bibliometric analysis of graduate theses on music culture in Türkiye. *Journal for the Education of Gifted Young Scientists*, 11(1), 15-32. <https://doi.org/10.17478/jegys.1232182>
- Yücel, F. H., & Kuzu, Y. (2023). Bibliometric analysis of higher education restructuring. *Journal of Human and Social Sciences*, 6(2), 587-604. <https://doi.org/10.53048/johass.1371522>
- Zupic, I., & Čater, T. (2015). Bibliometric Methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472 <https://doi.org/10.1177/109442811456262>

EXTENDED ABSTRACT

1. INTRODUCTION

This study aims to provide a comprehensive contribution to the literature by examining the development of social studies education research originating from Turkey between the years 2005 and 2024 using bibliometric methods. In this context, the study stands out by evaluating the literature in the field of social studies education both temporally and thematically, and by analyzing Turkey-based publications indexed in international databases (WoS: SSCI, SCI-Expanded, AHCI) through visual maps. The study presents findings that can guide the field by identifying research trends, prominent themes, productive authors and institutions, and frequently used keywords. In this respect, it makes the academic development in social studies education visible and offers a theoretical and methodological framework for future research. Within the scope of the study, the following research questions are addressed:

- 1- What is the annual publication distribution and which journals publish articles on social studies education produced in Turkey and indexed in the core databases of WoS?
- 2- What are the citation rankings of the authors and their affiliated institutions in the relevant articles?
- 3- What is the collaboration network among the institutions to which the authors of the relevant articles are affiliated?
- 4- What does the co-citation network among the most cited researchers and their collaborators look like?
- 5- What are the most frequently used keywords in the relevant articles, and what is the co-word network among these keywords?

2. METHOD

In this study, research in the field of social studies education produced in Turkey and indexed in WoS was analyzed using bibliometric analysis methods and examined with the help of visual maps. This section addresses the main methods used in the present study, including citation analysis, co-author analysis, co-citation analysis, and co-word analysis. In this research, all journals in WoS were selected, and the overall structure of research in the field of social studies education produced in Turkey was accessed through country-based filtering (n=465). Due to the size of the obtained dataset and the absence of irrelevant studies in preliminary reviews, it was assumed that all the identified studies were Turkey-originated and focused on social studies education. While this is a common practice, the number of unrelated studies was limited and not significant enough to affect the general results of the bibliometric analyses, so no difficulties were encountered during the interpretation of the findings. To meet the third inclusion criterion, publications such as books, book chapters, and conference proceedings were identified using WoS's filtering features and excluded from the dataset (n=24). Accordingly, a total of 441 articles published in 69 journals in the field of social studies education were identified and included in the analysis. The screening and subsequent filtering processes were conducted on July 20, 2024. No restriction was imposed on the starting year during the search process, and the end date was set as 2024. The analysis of the research data began with descriptive analysis, which was carried out using the WoS system. The bibliometric analyses were conducted using the VOSviewer software. The bibliographic information of the 441 documents downloaded from WoS was uploaded into VOSviewer and analyzed. In this context, citation analysis (journal, institution, author, and document), co-author analysis (institution), co-citation analysis (author), and co-word analysis were utilized.

3. FINDINGS, DISCUSSION AND RESULTS

According to the results of the study, publication trends from 2005 to 2024 show a general increase in research activity, with notable peaks observed in 2013 and 2021. The most popular journals are Turkey-based, including Eğitim ve Bilim, Eurasian Journal of Educational Research, and Educational Sciences: Theory & Practice. An examination of the most productive authors in the field of social studies education

in terms of article and citation counts reveals that those working on topics such as curriculum, teacher education, game-based learning, character education, global citizenship, skills, and concept teaching stand out in terms of productivity. Regarding institutional productivity, Anadolu University, Gazi University, and Marmara University lead both in citation and publication counts. In terms of institutional collaboration, these same universities are at the forefront, with collaboration networks forming primarily around them. The co-citation network analysis shows that authors who are frequently cited together tend to cluster around specific research areas. In the field of social studies education, researchers focusing on teaching and learning, educational technologies, social studies curricula, as well as those working on statistics and research methods, are particularly prominent. The keyword analysis reveals distinct thematic clusters within the field. Key concepts that emerge in these clusters include social studies education, teachers, qualitative research, content analysis, achievement, attitude and citizenship, motivation, constructivism, and teacher education. These findings are supported by existing studies in the literature (Akaydın & Kaya, 2015; Geçit & Kartal, 2010; Gülmez et al., 2020; Hallinger & Hammad, 2019; Karadağ et al., 2017; Mertkan et al., 2017; Panczyk et al., 2015).

ARAŞTIRMANIN ETİK İZNİ

İlgili araştırmada anket, görüşme, gözlem, odak grup çalışması, deney teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nicel ya da nitel yaklaşımlar ile yürütülen araştırma türü olmadığından etik kurul iznine gerek duyulmamıştır. Ayrıca araştırma ve raporlama sürecinde etik kurallara uygun bir şekilde hareket edilmiştir.

ARAŞTIRMACILARIN KATKI ORANI

Yazar 1: Araştırmanın tasarlanması, yöntemin belirlenmesi ve veri analizi başlıklarına katkı sağlamıştır. Katkı oranı %60'dır.

Yazar 2: Danışmanlık, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları ve raporlaştırma başlıklarına katkı sağlamıştır. Katkı oranı %40'tır.

ÇATIŞMA BEYANI

Araştırmada herhangi bir kişi, kurum veya kuruluş ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.